

Briuselis, 2026 m. rugsėjo 14 d.
(OR. en)

13082/26
ADD 1

Tarpinstitucinė byla:
2026/0256 (NLE)

POLCOM 316
FDI 40
SERVICES 48
COLAC 106

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2026 m. rugsėjo 11 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2026) 462 annex
Dalykas:	PRIEDAS prie Pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Ekvadoro Respublikos susitarimo dėl palankesnių sąlygų tvarioms investicijoms pasirašymo

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2026) 462 annex.

Pridedama: COM(2026) 462 annex

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2026 09 11
COM(2026) 462 final

ANNEX

PRIEDAS

prie

Pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo

**dėl Europos Sąjungos ir Ekvadoro Respublikos susitarimo dėl palankesnių sąlygų
tvarioms investicijoms pasirašymo**

EUROPOS SĄJUNGOS IR EKVADORO RESPUBLIKOS
SUSITARIMAS DĖL PALANKESNIŲ SĄLYGŲ TVARIOMS INVESTICIJOMS

TURINYS

PREAMBULĖ

I SKYRIUS – BENDROSIOS NUOSTATOS

II SKYRIUS – SKAIDRUMAS IR NUSPĖJAMUMAS

III SKYRIUS – LEIDIMŲ IŠDAVIMO TVARKOS SUPAPRASTINIMAS

IV SKYRIUS – RYŠIŲ PUNKTAI IR SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ DALYVAVIMAS

V SKYRIUS – INVESTICIJOS IR DARNUS VYSTYMASIS

VI SKYRIUS – GINČŲ VENGIMAS IR SPRENDIMAS

VII SKYRIUS – BENDRADARBIAVIMAS IR INSTITUCINĖS NUOSTATOS

VIII SKYRIUS – BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

PRIEDAS – TVARIOJI ENERGIJA IR ŽALIAVOS

PREAMBULĖ

EUROPOS SĄJUNGA (toliau – Sąjunga)

ir

EKVADORO RESPUBLIKA (toliau – Ekvadoras),

toliau abi kartu – Šalys, o atskirai – Šalis,

ATSIŽVELGDAMOS į savo norą toliau stiprinti savo ekonominius ryšius ir užmegzti artimus bei ilgalaikius partnerystės ir bendradarbiavimo santykius siekiant skatinti darnų vystymąsi,

SIEKDAMOS sutelkti bei išlaikyti investicijas, kurti naujas užimtumo galimybes ir gerinti gyvenimo lygį savo teritorijose,

PRIPAŽINDAMOS, kad reikia sudaryti palankesnes sąlygas investicijoms didinant skaidrumą ir nuspėjamumą, supaprastinant leidimų išdavimo procedūras ir įtraukiant suinteresuotąsias šalis, kad būtų pagerinta investavimo aplinka,

ĮSITIKINUSIOS, kad taikant priemones, kuriomis sudaromos palankesnės sąlygos investicijoms, didinamos investicijos į labai mažas, mažąsias ir vidutines įmones ir labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių (toliau – LMMVĮ) investicijos,

PRIPAŽINDAMOS, kad investicijomis gali būti remiamas darnus vystymasis, ekonomikos augimas, ekonominės veiklos įvairinimas ir padedama siekti tikslų, nustatytų baigiamajame dokumente „Keiskime mūsų pasaulį. Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m.“, bei jo darnaus vystymosi tikslų, kuriuos 2015 m. rugsėjo 25 d. priėmė Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja (toliau – JT darbotvarkė iki 2030 m.),

PRIPAŽINDAMOS techninės pagalbos ir gebėjimų stiprinimo svarbą įgyvendinant šį Susitarimą,

PATVIRTINDAMOS įsipareigojimus, prisiimtus pagal Jungtinių Tautų Chartiją, ir atsižvelgdamos į Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje įtvirtintus principus,

ATSIŽVELGDAMOS į Prisijungimo protokolą prie Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kolumbijos bei Peru prekybos susitarimo, kuriuo atsižvelgiama į Ekvadoro prisijungimą, pasirašytą Briuselyje 2016 m. lapkričio 11 d.,

PATVIRTINDAMOS savo tvirtą įsipareigojimą įgyvendinti Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kolumbijos, Peru bei Ekvadoro prekybos susitarimą, kuris Ekvadorui buvo laikinai taikomas nuo 2017 m. sausio 1 d. ir įsigaliojo 2024 m. lapkričio 1 d., įskaitant įsipareigojimą stiprinti bendradarbiavimą siekiant plataus užmojo rezultatų darnaus vystymosi srityje,

SUSITARĖ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 STRAIPSNIS

Tikslai

Šiuo Susitarimu siekiama sudaryti palankesnes sąlygas Šalims pritraukti, išlaikyti ir plėsti tiesiogines užsienio investicijas ekonomikos įvairinimo ir darnaus vystymosi tikslais.

2 STRAIPSNIS

Taikymo sritis

1. Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas tiesioginėms užsienio investicijoms, šis Susitarimas taikomas Šalies nustatytoms arba paliktoms galioti priemonėms, darančioms poveikį kitos Šalies investuotojų investicinei veiklai.
2. Šalys dar kartą patvirtina teisę savo teritorijose reglamentuoti taip, kad siektų teisėtų politikos tikslų, kaip antai susijusių su visuomenės sveikatos apsauga, socialinėmis paslaugomis, valstybiniu švietimu, sauga, aplinka, įskaitant kovos su klimato kaita veiksmus, visuomenės dorove, socialine apsauga, vartotojų apsauga, privatumu ir duomenų apsauga ir kultūros įvairovės skatinimu bei apsauga.

3. Šiuo Susitarimu nenustatomi ir nekeičiami su investicijų liberalizavimu susiję įsipareigojimai, juo nenustatomos ir nekeičiamos Šalių teritorijose įsisteigusių investuotojų arba jų investicijų apsaugos arba investuotojų ir valstybės ginčų sprendimo taisyklės.

3 STRAIPSNIS

Terminų apibrėžtys

Šiame Susitarime vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) investicinė veikla – investicijos sukūrimas, įsigijimas, plėtra, vykdymas, valdymas, priežiūra, pardavimas ar kitoks jos perleidimas;
- 2) leidimas – kompetentingos institucijos leidimas vykdyti investicinę veiklą, išduodamas pagal procedūrą, kurios investuotojas turi laikytis, kad įrodytų atitiktį būtiniams reikalavimams;
- 3) kompetentinga institucija – teisę išduoti leidimą turinti centrinė, regiono ar vietos valdžia ar institucija arba centrinės, regiono ar vietos valdžios ar institucijos perduotus įgaliojimus vykdanči nevyriausybinių organizacija;
- 4) Šalies investuotojas – Šalies fizinis ar juridinis asmuo, siekiantis vykdyti arba vykdančis investicinę veiklą kitos Šalies teritorijoje;
- 5) juridinis asmuo – juridinis subjektas, tinkamai įsteigtas ar kitaip organizuotas pagal taikytiną teisę, siekiantis ar nesiekiantis pelno, valdomas privačios ar valstybinės nuosavybės teise, įskaitant bet kokią korporaciją, patikos fondą, ūkinę bendriją, bendrąją įmonę, individualiąją įmonę ar asociaciją;

- 6) Šalies juridinis asmuo:
- a) Europos Sąjungos atveju – juridinis asmuo, įsteigtas ar organizuotas pagal Europos Sąjungos ar jos valstybių narių teisę ir vykdomas realią verslo veiklą¹ Europos Sąjungos teritorijoje, ir
 - b) Ekvadoro atveju – juridinis asmuo, įsteigtas ar organizuotas pagal Ekvadoro teisę ir vykdomas realią verslo veiklą Ekvadoro teritorijoje;
- 7) priemonė – bet kokia Šalies taikoma priemonė: įstatymas, reglamentas, taisyklė, procedūra, sprendimas, administracinis veiksmas ar kita;
- 8) Šalies priemonė – priemonė, kurią nustato arba palieka galioti²:
- a) centrinė, regiono ar vietos valdžia arba jos institucijos arba
 - b) nevyriausybinių organizacijų, vykdančių centrines, regiono ar vietos valdžios arba jos institucijų perduotus įgaliojimus;

¹ Atsižvelgdama į savo pranešimą apie Europos bendrijos steigimo sutartį PPO (dokumentas WT/REG39/1) Europos Sąjunga laiko, kad sąvoka „veiksminga ir nuolatinė sąsaja“ su Europos Sąjungos valstybės narės ūkiu, įtvirtinta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 54 straipsnyje, yra lygiavertė sąvokai „reali verslo veikla“.

² Patikslinama, kad „Šalies priemonės“ apima 8 punkto a ir b papunkčiuose išvardytų subjektų priemones, kurios nustatomos ar paliekamos galioti tiesiogiai ar netiesiogiai duodant nurodymus, vadovaujant tų priemonių atžvilgiu vykdomai kitų subjektų veiklai ar ją kontroliuojant.

9) Šalies fizinis asmuo:

a) Sąjungos atveju – Sąjungos valstybės narės pilietis, kaip nustatyta jos teisėje³, ir

b) Ekvadoro atveju – Ekvadoro pilietis, kaip nustatyta jo teisėje,

ir

10) paskelbimas – paskelbimas oficialiame leidinyje, pavyzdžiui, oficialiajame leidinyje arba oficialioje interneto svetainėje.

4 STRAIPSNIS

Didžiausio palankumo režimas

1. Kiekviena Šalis, savo teritorijoje taikydama šiame Susitarime išdėstytas nuostatas, kitos Šalies investuotojams ir jų investicijoms nedelsdama ir besąlygiškai taiko režimą, ne mažiau palankų nei tas, kurį ji analogiškomis aplinkybėmis taiko bet kurios kitos šalies investuotojams ir jų investicijoms.

³ Terminas „fizinis asmuo“ apibrėžtis taip pat apima asmenis, kurie nuolat gyvena Latvijos Respublikoje, bet nėra Latvijos Respublikos ar bet kurios kitos valstybės piliečiai, tačiau pagal Latvijos Respublikos teisę turi teisę gauti nepiliečio pasą.

2. 1 dalis nelaikoma įpareigojančia Šalį suteikti kitos Šalies investuotojams ar investicijoms pagal bet kurį režimą teikiamą naudą, gaunamą dėl:
- a) priemonių, kuriomis numatomas standartų ar kriterijų, taikomų išduodant leidimus, licencijas ar sertifikatus fiziniam asmeniui ar įmonei vykdyti ekonominę veiklą, pripažinimas arba prudencinių priemonių pripažinimas, kaip nurodyta 1994 m. balandžio 15 d. Marakeše pasirašytos Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutarties 1B priede pateikto Bendrojo susitarimo dėl prekybos paslaugomis priedo dėl finansinių paslaugų 3 dalyje, arba
 - b) bet kokio dvišalio, regioninio ar daugiašalio susitarimo, pagal kurį jo šalys yra įsipareigojusios panaikinti iš esmės visas kliūtis tarpusavio investicijoms arba kuriame yra nustatyta šalių prievolė tarpusavyje suderinti vieno ar kelių ekonomikos sektorių teisės aktus.
3. Patikslinama, kad nuostatos, įtrauktos į kitus Šalies sudarytus tarptautinius susitarimus, pačios savaime nėra laikomos režimu, kaip nurodyta 1 dalyje, todėl į jas negalima atsižvelgti vertinant šio Susitarimo pažeidimą.

5 STRAIPSNIS

Kovos su korupcija ir kita neteisėta veikla priemonės

1. Šalys pripažįsta neigiamą korupcijos, pinigų plovimo, terorizmo finansavimo, mokestinio sukčiavimo ir mokesčių slėpimo poveikį ekonomikai ir visuomenei, be kita ko, trukdymą darniam vystymuisi ir atgrasymą nuo investicijų.

2. Kiekviena Šalis patvirtina savo įsipareigojimą imtis tinkamų korupcijos, pinigų plovimo, terorizmo finansavimo, mokestinio sukčiavimo ir mokesčių slėpimo prevencijos ir kovos su jais priemonių, susijusių su klausimais, kuriems taikomas šis Susitarimas, pagal tarptautiniu mastu nustatytus standartus, kuriuos ta Šalis yra patvirtinusi ar remia, pavyzdžiui, 2003 m. spalio 31 d. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos priimtą Jungtinių Tautų konvenciją prieš korupciją ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau – EBPO) gaires daugiašalėms įmonėms dėl atsakingo verslo, taip pat pagal dabartinius tarptautinio apmokestinimo srities standartus.

II SKYRIUS

SKAIDRUMAS IR NUSPĖJAMUMAS

6 STRAIPSNIS

Visuotinai taikomų priemonių administravimas

Kiekviena Šalis užtikrina, kad visos visuotinai taikomos priemonės, kurioms taikomas šis Susitarimas, būtų administruojamos pagrįstai, objektyviai ir nešališkai.

7 STRAIPSNIS

Informacijos skelbimo reikalavimai

Kiekviena Šalis nedelsdama paskelbia ar kitaip viešai pateikia raštu ir – išskyrus kritines situacijas – ne vėliau kaip iki jų įsigaliojimo visas atitinkamas į šio Susitarimo taikymo sritį patenkančias visuotinai taikomas priemones taip, kad apie jas būtų galima informuoti investuotojus.

8 STRAIPSNIS

Paskelbimas iš anksto ir galimybė pateikti pastabų

1. Kiekviena Šalis⁴, kiek tai praktiškai įmanoma ir laikydamasi savo teisinės priemonių priėmimo sistemos, iš anksto paskelbia:
 - a) pasiūlymus dėl visuotinai taikomų įstatymų ir kitų teisės aktų, kurie turi būti priimti dėl dalykų, patenkančių į šio Susitarimo taikymo sritį, arba
 - b) dokumentus, kuriuose pateikiama pakankamai informacijos apie a punkte nurodytus pasiūlymus, kad investuotojai ir kiti suinteresuotieji asmenys galėtų įvertinti, ar ir kaip gali būti padarytas poveikis jų interesams.

⁴ Šalys susitaria, kad 1–4 dalyse pripažįstama, jog Šalys taiko skirtingas konsultavimosi dėl tam tikrų priemonių priėmimo sistemas, kol jos dar nėra galutinės, ir kad 1 dalyje nurodytos alternatyvos atspindi skirtingas teises sistemas.

2. Kiekviena Šalis raginama 1 dalį taikyti, kiek tai praktiškai įmanoma ir laikantis jos teisinės priemonių priėmimo sistemos, visuotinai taikomoms procedūroms ir administraciniam nutarimams, kuriuos ji siūlo priimti dėl dalykų, patenkančių į šio Susitarimo taikymo sritį.
3. Kiekviena Šalis, kiek tai praktiškai įmanoma ir laikydamasi savo teisinės priemonių priėmimo sistemos, investuotojams ir kitiems suinteresuotiesiems asmenims nediskriminuodama suteikia pagrįstą galimybę pateikti pastabas dėl siūlomų priemonių ar dokumentų, paskelbtų pagal 1 ar 2 dalį.
4. Kiekviena Šalis, kiek tai praktiškai įmanoma ir laikydamasi savo teisinės priemonių priėmimo sistemos, atsižvelgia į pastabas, pateiktas pagal 3 dalį⁵.
5. Šaliai paskelbus 1 dalyje nurodytą visuotinai taikomą įstatymą ar kitą teisės aktą arba prieš tokį jų paskelbimą, ji raginama paaiškinti, kiek tai praktiškai įmanoma ir laikantis jos teisinės priemonių priėmimo sistemos, to įstatymo ar kito teisės akto tikslus ir loginį pagrindą.
6. Kiekviena Šalis, kiek tai praktiškai įmanoma, stengiasi numatyti pagrįstą laikotarpį nuo 1 dalyje nurodyto įstatymo ar kito teisės akto paskelbimo iki jo taikymo investuotojams dienos.

⁵ Ši nuostata neįpareigoja Šalies, priimančios ar paliekančios galioti kokią nors priemonę dėl leidimo investuoti, priimti galutinį sprendimą.

9 STRAIPSNIS

Investavimo sistemos skaidrumas

1. Kiekviena Šalis elektroninėmis priemonėmis, pavyzdžiui, interneto svetainėje, ir, kai įmanoma, per vieną portalą pateikia ir, kiek įmanoma ir tinkama, atnaujina šią informaciją:

- a) įstatymus ir kitus teisės aktus, konkrečiai susijusius su investicijomis;
- b) investicijoms taikomus apribojimus bei sąlygas ir
- c) atitinkamų kompetentingų institucijų kontaktinę informaciją.

2. Kiekviena Šalis elektroninėmis priemonėmis, pavyzdžiui, interneto svetainėje, ir, kai įmanoma, per vieną portalą, nurodytą 1 dalyje, pateikia ir, kiek įmanoma ir tinkama, atnaujina aprašymą, kuriuo investuotojai ir kiti suinteresuotieji asmenys informuojami apie praktinius veiksmus, kurių reikia imtis norint investuoti jos teritorijoje, įskaitant reikalavimus ir procedūras, susijusius su:

- a) įmonių steigimu ir įmonių registravimu;
- b) prijungimu prie pagrindinės infrastruktūros, pvz., elektros energijos ir vandens tiekimo infrastruktūros;
- c) turto, pvz., žemės nuosavybės teisių, įsigijimu ir registravimu;

- d) statybos leidimais;
 - e) kapitalo pervedimais ir mokėjimais;
 - f) valiutos konvertavimo galimybėmis;
 - g) mokesčių mokėjimu;
 - h) galimybėmis gauti finansavimą, ypač LMMVĮ, ir
 - i) nemokumo problemos sprendimais.
3. Jokiam investuotojui netaikoma rinkliava už naudojimąsi informacija, pateikta pagal šį straipsnį ar 7 straipsnį.

10 STRAIPSNIS

Investicijų paskatų skaidrumas

1. Kiekviena Šalis elektroninėmis priemonėmis, pavyzdžiui, interneto svetainėje, ir, kai įmanoma, per vieną portalą suteikia prieigą prie informacijos ir, kiek įmanoma ir tinkama, atnauja informaciją apie investicijų paskatas.

2. 1 dalyje nurodyta informacija apima visas investuotojams prieinamas paskatas, įskaitant finansines paskatas, mokesčių lengvatas ir pervedimus natūra, įskaitant nefinansines paskatas.

3. 1 dalyje nurodyta informacija apima šiuos elementus:

- a) paskatos teisinį pagrindą;
- b) paskatos formą;
- c) tinkamumo gauti paskatą reikalavimus;
- d) prašymo suteikti paskatą teikimo procesą, įskaitant reikiamas formas ir dokumentus, ir
- e) kompetentingų institucijų kontaktinę informaciją.

11 STRAIPSNIS

Konfidencialios informacijos atskleidimas

Nė viena šio Susitarimo nuostata nereikalaujama, kad Šalis teiktų konfidencialią informaciją, kurios atskleidimas trukdytų teisėsaugai ar kitaip prieštarautų viešajam interesui ar kenktų tam tikrų įmonių – valstybinių arba privačių – teisėtiems komerciniams interesams.

III SKYRIUS

LEIDIMŲ IŠDAVIMO TVARKOS SUPAPRASTINIMAS

12 STRAIPSNIS

Taikymo sritis

Šis skyrius taikomas Šalių priemonėms, susijusioms su leidimu investuoti.

13 STRAIPSNIS

Prašymų teikimas

Kiekviena Šalis, kiek tai praktiškai įmanoma, vengia reikalauti, kad pareiškėjas dėl kiekvieno prašymo išduoti leidimą turėtų kreiptis į daugiau nei vieną kompetentingą instituciją. Jei veikla, dėl kurios prašoma leidimo, priklauso kelių kompetentingų institucijų jurisdikcijai, gali būti reikalaujama pateikti kelis prašymus išduoti leidimą.

14 STRAIPSNIS

Prašymų teikimo terminai

Jei Šalis reikalauja leidimo, ji užtikrina, kad jos kompetentingos institucijos, kiek tai praktiškai įmanoma, leistų pateikti prašymą bet kuriuo metu ištisus metus. Jeigu nustatytas konkretus laikotarpis, per kurį galima pateikti prašymą išduoti leidimą, kompetentingos institucijos nustato pagrįstą prašymo pateikimo terminą.

15 STRAIPSNIS

Elektroniniai prašymai ir kopijų priėmimas

Jei Šalis reikalauja leidimo, ji užtikrina, kad jos kompetentingos institucijos:

- a) kiek įmanoma, priimtų prašymus elektroniniu formatu ir
- b) vietoje dokumentų originalų priimtų dokumentų, kurių autentiškumas patvirtintas pagal Šalies teisę, kopijas, išskyrus atvejus, kai kompetentingos institucijos reikalauja pateikti dokumentų originalus, kad būtų apsaugotas leidimų išdavimo proceso vientisumas.

16 STRAIPSNIS

Prašymų tvarkymas

- 1. Jei Šalis reikalauja leidimo, ji užtikrina, kad jos kompetentingos institucijos:
 - a) kiek tai praktiškai įmanoma, nurodytą orientacinį prašymo tvarkymo laikotarpį;
 - b) pareiškėjo prašymu, nepagrįstai nedelsdamos, pateiktą informaciją apie prašymo statusą;

- c) kiek tai praktiškai įmanoma, nepagrįstai nedelsdamos įsitikintų, kad pagal Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus tvarkymo tikslais prašymas yra išsamus;
- d) jeigu jos mano, kad pagal Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus⁶ tvarkymo tikslais prašymas yra išsamus, per pagrįstą laikotarpį nuo prašymo pateikimo užtikrintų, kad:
 - i) prašymas būtų baigtas tvarkyti ir
 - ii) pareiškėjas, kiek įmanoma, raštu būtų informuotas apie sprendimą dėl prašymo⁷;
- e) jeigu jos mano, kad pagal Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus tvarkymo tikslais prašymas nėra išsamus, per pagrįstą laikotarpį nuo prašymo pateikimo, kiek tai praktiškai įmanoma:
 - i) informuoja pareiškėją, kad prašymas nėra išsamus;
 - ii) pareiškėjo prašymu nurodo, kokios papildomos informacijos reikia, kad prašymas būtų išsamus, arba kitaip paaiškina, kodėl prašymas laikomas neišsamiu,

⁶ Kompetentingos institucijos gali reikalauti, kad visa informacija būtų teikiama nustatyta forma, kad ją būtų galima laikyti prašymu, kuris yra išsamus tvarkymo tikslais.

⁷ Kompetentingos institucijos gali įvykdyti ii punkte nustatytą reikalavimą iš anksto raštu, be kita ko, paskelbtomis priemonėmis, informuodamos pareiškėją, kad tai, jog per nustatytą laikotarpį nuo prašymo pateikimo atsakymas nepateikiamas, reiškia, kad prašymas buvo priimtas. Nuoroda į žodį „raštu“ suprantama kaip apimanti elektroninį formatą.

- iii) pareiškėjui suteikia galimybę pateikti papildomą informaciją, kurios reikia, kad prašymas būtų išsamus⁸, ir
 - iv) jei nė vienas iš i, ii ir iii papunkčiuose nurodytų veiksmų neįmanomas, o prašymas atmetamas dėl to, kad jis yra neišsamus, per pagrįstą laikotarpį informuoja pareiškėją ir
 - f) jei prašymas atmetamas jų iniciatyva arba pareiškėjo prašymu, informuoja pareiškėją apie atmetimo priežastis ir laikotarpį, per kurį galima apskųsti tą sprendimą, ir, jei taikoma, pakartotinio prašymo pateikimo tvarką; pareiškėjui neužkertamas kelias pateikti kitą prašymą vien dėl to, kad ankstesnis prašymas buvo atmestas.
2. Kiekviena Šalis užtikrina, kad jos kompetentingos institucijos leidimą išduotų iš karto, kai atsižvelgus į tinkamą tyrimą nustatoma, kad pareiškėjas įvykdė leidimo išdavimo sąlygas.
3. Kiekviena Šalis užtikrina, kad išduotas leidimas įsigaliojotų nepagrįstai nedelsiant pagal taikytinas sąlygas⁹.

⁸ Dėl tokios galimybės kompetentinga institucija neprivalo pratęsti terminų.

⁹ Kompetentingos institucijos nėra atsakingos už delsimą dėl priežasčių, už kurias jos nėra atsakingos.

17 STRAIPSNIS

Rinkliavos

1. Kiek tai susiję su visa ekonomine veikla, išskyrus finansines paslaugas, kiekviena Šalis užtikrina, kad jos kompetentingų institucijų taikomos leidimų išdavimo rinkliavos būtų pagrįstos bei skaidrios ir kad jomis pačiomis nebūtų ribojama investicinė veikla.
2. Kiek tai susiję su finansinėmis paslaugomis, kiekviena Šalis užtikrina, kad jos kompetentingos institucijos pareiškėjui pateiktų jų taikomų leidimų išdavimo rinkliavų sąrašą arba informaciją apie tai, kaip nustatomos rinkliavų sumos. Šalis tokių rinkliavų nenaudoja kaip priemonės Šalies įsipareigojimams ar pareigoms išvengti.
3. Leidimų išdavimo rinkliavos neapima gamtos išteklių naudojimo, aukciono, konkurso mokesčių ar kitų nediskriminacinių priemonių, kuriomis suteikiamos koncesijos, arba pagal įgaliojimus skirtų įnašų už universaliųjų paslaugų teikimą.
4. Jei nėra skubos aplinkybių, kiekviena Šalis skiria pakankamai laiko nuo naujų ar iš dalies pakeistų rinkliavų, susijusių su leidimų investuoti išdavimo procedūromis, paskelbimo iki jų įsigaliojimo ir nuo informacijos, leidžiančios investuotojams suprasti tų rinkliavų apskaičiavimą, paskelbimo iki jų įsigaliojimo. Tos rinkliavos netaikomos, kol nepaskelbiama ta informacija.
5. Kiekviena Šalis, kiek tai praktiškai įmanoma, nustato ar palieka galioti procedūras, pagal kurias leidžiama elektroniniu būdu sumokėti rinkliavas, kurias renka atitinkamos kompetentingos institucijos, siekdamos išduoti leidimą investuoti.

18 STRAIPSNIS

Objektyvumas, nešališkumas ir nepriklausomumas

Jeigu Šalis nustato ar palieka galioti su leidimo išdavimu susijusią priemonę, ji užtikrina, kad atitinkama kompetentinga institucija prašymą tvarkytų ir savo sprendimus priimtų ir juos vykdytų objektyviai, nešališkai ir nepriklausomai nuo asmenų, vykdančių investicinę veiklą, kuriai reikalingas leidimas¹⁰.

19 STRAIPSNIS

Skelbimas ir turima informacija, jei reikalingas leidimas

1. Jeigu Šalis reikalauja leidimo, ji nedelsdama paskelbia informaciją, būtiną investuotojams, kad jie galėtų laikytis to leidimo gavimo, galiojimo, dalinio keitimo ar atnaujinimo reikalavimų, techninių standartų ir procedūrų. Tokia informacija, jei yra, apima:
 - a) investicijoms taikomus reikalavimus, įskaitant atitinkamus techninius reglamentus ir standartus;

¹⁰ Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad šia nuostata nėra įpareigojama sukurti konkrečią administracinę struktūrą – ji susijusi su sprendimų priėmimo procesu ir sprendimų taikymu.

- b) atitinkamas formas;
 - c) procedūras;
 - d) orientacinius prašymo tvarkymo terminus;
 - e) leidimų išdavimo rinkliavas;
 - f) visuomenės dalyvavimo galimybes, pavyzdžiui, rengiant klausymus ar teikiant pastabas;
 - g) sprendimų, susijusių su prašymais, apskundimo ar peržiūros procedūras;
 - h) stebėsenos, kaip laikomasi leidimo sąlygų, procedūras arba jų vykdymo užtikrinimo procedūras ir
 - i) atitinkamų kompetentingų institucijų kontaktinę informaciją.
2. Kiekviena Šalis raginama elektroninius pranešimus skelbti viename portale.

20 STRAIPSNIS

Priemonių rengimas

Jei Šalis nustato arba palieka galioti su leidimų išdavimu susijusias priemones, ji užtikrina, kad:

- a) tos priemonės būtų grindžiamos aiškiais, objektyviais ir skaidriais kriterijais, kurie gali apimti kompetenciją ir gebėjimą vykdyti leidžiamą investicinę veiklą, be kita ko, laikantis Šalies norminių reikalavimų, pavyzdžiui, sveikatos ir aplinkos apsaugos reikalavimų, susitariant, kad kompetentingos institucijos gali įvertinti kiekvieno kriterijaus svarbą;
- b) procedūros būtų nešališkos, lengvai prieinamos visiems pareiškėjams bei tinkamos įrodyti, kad pareiškėjai atitinka reikalavimus, ir
- c) dėl pačių procedūrų nebūtų nepagrįstai trukdoma įvykdyti reikalavimus.

IV SKYRIUS

RYŠIŲ PUNKTAI IR SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ DALYVAVIMAS

21 STRAIPSNIS

Palankesnių sąlygų sudarymo investicijoms ryšių punktai

1. Kiekviena Šalis, laikydamasi savo teisinės sistemos, palieka toliau veikti arba įsteigia atitinkamus palankesnių sąlygų sudarymo investicijoms ryšių punktus, kurie veiktų kaip pirmieji kontaktiniai centrai investuotojams dėl priemonių, darančių poveikį investicijoms.
2. Kiekviena Šalis užtikrina, kad palankesnių sąlygų sudarymo investicijoms ryšių punktai reaguotų į investuotojų ir kitos Šalies pagal šį straipsnį įsteigtų palankesnių sąlygų sudarymo investicijoms ryšių punktų užklausas ir taip prisidėtų prie veiksmingo šio Susitarimo taikymo.
3. Jeigu palankesnių sąlygų sudarymo investicijoms ryšių punktas negali atsakyti į 2 dalyje nurodytą užklausą, jis stengiasi suteikti reikiamą pagalbą, kad užklausos teikėjas gautų atitinkamą informaciją.
4. Kiekviena Šalis užtikrina, kad užklausas ir informaciją pagal šį straipsnį būtų galima teikti elektroninėmis priemonėmis.

5. Pagal šį straipsnį pateikta informacija nedaro poveikio sprendimui, ar priemonė suderinama su šiuo Susitarimu.

22 STRAIPSNIS

Sąsajos su priimančiosios šalies ekonomika

Kiekviena Šalis raginama teikti investuotojams informaciją apie vietos tiekėjus, siekiant stiprinti ryšius su vietos ekonomika, didinti vidaus tiekėjų konkurencingumą ir didinti investicijų indėlį į darnų vystymąsi.

23 STRAIPSNIS

Problemų sprendimo mechanizmai

1. Kiekviena Šalis stengiasi nustatyti ar palikti toliau veikti tinkamus mechanizmus investuotojų problemoms, galinčioms kilti dėl bet kurios visuotinai taikomos priemonės, kuriai taikomas šis Susitarimas, spręsti.
2. 1 dalyje nurodyti mechanizmai turi būti lengvai prieinami, be kita ko, LMMVĮ, taikomi per apibrėžtos trukmės laikotarpį ir skaidrūs. Jais nedaromas poveikis jokioms Šalies nustatytoms ar paliktoms galioti apeliacinėms ar peržiūros procedūroms ir ginčų sprendimo mechanizmui, sukurtam pagal šio Susitarimo VI skyrių.

24 STRAIPSNIS

Agentūrų veiklos koordinavimas vidaus lygmeniu

1. Šalys pripažįsta glaudaus institucijų ir agentūrų, atsakingų už priemonių ir procedūrų,

susijusių su investicijomis, reglamentavimą ir įgyvendinimą, koordinavimo vidaus lygmeniu svarbą, nes tai yra priemonė palankesnėms sąlygoms investicijoms užtikrinti, jas pritraukti, išlaikyti ir plėsti.

2. Kiekviena Šalis stengiasi nustatyti arba palikti galioti veiklos koordinavimo mechanizmus, kuriais siekiama:

- a) sudaryti palankesnes sąlygas investicijoms;
- b) skatinti reguliavimo nuoseklumą bei vyriausybės priemonių ir procedūrų nuspėjamumą ir
- c) skatinti centrinių, regioninių ir vietos investicinių priemonių ir procedūrų nuoseklumą.

3. Siekiant palengvinti koordinavimo procesą, kiekviena Šalis raginama jos teisinę sistemą atitinkančiu būdu paskirti vadovaujamąją agentūrą.

25 STRAIPSNIS

Reguliavimo nuoseklumas ir poveikio vertinimai

1. Šalys pripažįsta veiksmingos, nuoseklios, skaidrios ir nuspėjamos investicijų reguliavimo sistemos svarbą.

2. Kiekviena Šalis raginama pagal savo atitinkamas taisykles ir procedūras atlikti į šio Susitarimo taikymo sritį patenkančių svarbių¹¹ visuotinai taikomų priemonių, kurias ji rengia, poveikio vertinimą.

¹¹ Kiekviena Šalis gali nustatyti, kokios priemonės šio Susitarimo tikslais yra laikomos svarbiomis visuotinai taikomomis priemonėmis.

3. Šalys pripažįsta, kad atliekant 2 dalyje nurodytus poveikio vertinimus turėtų būti atsižvelgiama į galimą siūlomų priemonių poveikį LMMVĮ ir darniam vystymuisi.

26 STRAIPSNIS

Konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais ir periodinės peržiūros

1. Kiekviena Šalis raginama, jos nuomone, tinkamu periodiškumu peržiūrėti savo visuotinai taikomas priemones, kurioms taikomas šis Susitarimas, kad nustatytų, ar konkrečios jos įgyvendintos priemonės turėtų būti pakeistos, supaprastintos, išplėstos ar panaikintos, kad Šalies investicijų sistema taptų veiksmingesnė siekiant jos politikos tikslų ir tenkinant konkrečius LMMVĮ poreikius.
2. Kiekviena Šalis raginama periodiškai peržiūrėti savo leidimų išdavimo rinkliavas, kad būtų sumažintas jų skaičius ir įvairovė.
3. Kiekviena Šalis raginama atliekant peržiūrą atsižvelgti į suinteresuotųjų subjektų atsiliepimus ir naudotis atitinkamais tarptautiniais veiklos rodikliais.
4. Šalys raginamos Palankesnių sąlygų sudarymo investicijoms komitete, nurodytame 43 straipsnyje, pasidalyti savo patirtimi atliekant periodines peržiūras ir po jų parengtomis politikos rekomendacijomis.

27 STRAIPSNIS

Nuostatų dėl ginčų sprendimo netaikymas

VI skyrius netaikomas 24, 25 ir 26 straipsniams.

V SKYRIUS

INVESTICIJOS IR DARNUS VYSTYMASIS

28 STRAIPSNIS

Tikslai

1. Šalys pripažįsta, kad darnus vystymasis apima ekonominę plėtrą, socialinį vystymąsi ir aplinkos apsaugą, o kiekvienas iš šių trijų elementų yra priklausomas vienas nuo kito bei papildo vienas kitą, ir patvirtina savo įsipareigojimą sudaryti palankesnes sąlygas investicijoms tokiu būdu, kuriuo padedama siekti darnaus vystymosi tikslo, įskaitant JT darbotvarkėje iki 2030 m. nustatytus darnaus vystymosi tikslus.
2. Šio skyriaus tikslas – stiprinti Šalių santykius investicijų srityje taip, kad būtų prisidedama prie darnaus vystymosi, visų pirma su investicijomis susijusiais darbo ir aplinkos aspektais, be kita ko, stiprinant dialogą ir bendradarbiavimą.

29 STRAIPSNIS

Teisė reglamentuoti ir apsaugos lygiai

1. Šalys pripažįsta kiekvienos Šalies teisę savo nuožiūra formuoti savo darnaus vystymosi politiką ir prioritetus, nustatyti vidaus aplinkos ir darbuotojų apsaugos lygius ir atitinkamai priimti arba keisti susijusią teisę ir politiką. Tokie apsaugos lygiai, teisė ir politika atitinka kiekvienos Šalies įsipareigojimus laikytis šiame skyriuje nurodytų tarptautiniu mastu pripažintų standartų ir susitarimų.
2. Kiekviena Šalis siekia užtikrinti, kad jos atitinkamoje teisėje ir politikoje būtų numatyta ir skatinama aukšto lygio aplinkos ir darbuotojų apsauga, ir siekia gerinti šį lygį, teisę ir politiką.
3. Siekdama skatinti investicijas Šalis nesilpnina ir nemažina savo aplinkos apsaugos ar darbo teise užtikrinamo apsaugos lygio.
4. Šalis neatsisako savo aplinkos ar darbo teisės arba kitaip nuo jos nenukrypsta ir nesiūlo jos atsisakyti ar nuo jos nukrypti, kad būtų skatinamos investicijos.
5. Šalis savo nuosekliu ar pasikartojančiu veikimu ar neveikimu neturi liautis veiksmingai užtikrinti, kad būtų laikomasi jos aplinkos ar darbo teisės, kad būtų skatinamos investicijos.

30 STRAIPSNIS

Daugiašaliai darbo standartai ir susitarimai

1. Šalis patvirtina savo įsipareigojimą skatinti investicijų plėtrą taip, kad būtų užtikrintas deramas darbas visiems pagal jų atitinkamus įpareigojimus, nurodytus Tarptautinės darbo organizacijos (toliau – TDO) deklaracijoje dėl socialinio teisingumo siekiant sąžiningos globalizacijos, kurią 2008 m. birželio 10 d. Ženevoje priėmė Tarptautinė darbo konferencija.
2. Pagal 1919 m. birželio 28 d. priimtą TDO konstituciją ir 1998 m. birželio 18 d. Ženevoje Tarptautinės darbo konferencijos priimtą TDO deklaraciją dėl pagrindinių principų ir teisių darbe bei su ja susijusius tolesnius veiksmus su pakeitimais, padarytais 2022 m., kiekviena Šalis gerbia, skatina ir įgyvendina principus, susijusius su pagrindinėmis teisėmis darbe, kaip apibrėžta pagrindinėse TDO konvencijose, ir veiksmingai įgyvendina TDO konvencijas, kurias ratifikavo atitinkamai Europos Sąjungos valstybės narės ir Ekvadoras.
3. Kiekviena Šalis toliau nuosekliai stengiasi ratifikuoti pagrindines TDO konvencijas, kurių šalis ji dar nėra.

4. Kiekviena Šalis skatina investicijų politiką, kuria padedama siekti TDO deramo darbo darbotvarkės tikslų pagal TDO deklaraciją dėl socialinio teisingumo siekiant sąžiningos globalizacijos ir TDO šimtmečio deklaraciją dėl darbo ateities, kurią 2019 m. birželio 21 d. Ženevoje priėmė Tarptautinė darbo konferencija.
5. Laikydamosi savo įsipareigojimų TDO, kiekviena Šalis, jeigu ji dar nėra to padariusi, nustato ir palieka toliau galioti veiksmingą darbo inspekcijos sistemą visuose ekonomikos sektoriuose, įskaitant žemės ūkio ir kasybos veiklos sektorius.
6. Šalys bendromis pastangomis stiprina savo bendradarbiavimą į šio straipsnio taikymo sritį patenkančių klausimų su investicijomis susijusiais aspektais atitinkamai dvišaliu ir regioniniu lygmenimis bei tarptautiniuose forumuose, įskaitant TDO.

31 STRAIPSNIS

Daugiašalės aplinkos apsaugos valdymo nuostatos ir susitarimai

1. Šalys pripažįsta tarptautinio aplinkos valdymo svarbą, visų pirma Jungtinių Tautų aplinkos programos (UNEP) Jungtinių Tautų aplinkos asamblėjos (UNEA) vaidmenį, taip pat daugiašalių aplinkos susitarimų (DAS) vaidmenį tarptautinei bendruomenei reaguojant į pasaulinius ar regioninius aplinkosaugos iššūkius ir pabrėžia, kad reikia didinti investicijų ir aplinkos politikos, taisyklių ir priemonių tarpusavio papildomumą.

2. Kiekviena Šalis veiksmingai įgyvendina DAS ir jų protokolus, kurių šalis ji yra. Šalys patvirtina savo įsipareigojimą skatinti investicijų plėtrą taip, kad būtų užtikrinta aukšto lygio aplinkos apsauga.

3. Šalys bendromis pastangomis stiprina savo bendradarbiavimą į šio straipsnio taikymo sritį patenkančių klausimų su investicijomis susijusiais aspektais atitinkamai dvišaliu ir regioniniu lygmenimis bei tarptautiniuose forumuose, įskaitant Jungtinių Tautų aukšto lygio politinį forumą darnaus vystymosi srityje, UNEP, UNEA, DAS ir Pasaulio prekybos organizacijoje (toliau – PPO).

32 STRAIPSNIS

Investicijos ir klimato kaita

1. Šalys pripažįsta, kad svarbu imtis skubių kovos su klimato kaita ir jos poveikiu veiksmų, ir investicijų vaidmenį siekiant to tikslo, vadovaujantis 1992 m. gegužės 9 d. Niujorke priimta Jungtinių Tautų bendrąja klimato kaitos konvencija (toliau – UNFCCC) ir 2015 m. gruodžio 12 d. Paryžiuje priimtu Paryžiaus susitarimu (toliau – Paryžiaus susitarimas) ir kitais DAS bei daugiašaliais klimato kaitos srities dokumentais.

2. Kiekviena Šalis:

- a) veiksmingai įgyvendina UNFCCC ir Paryžiaus susitarimą, įskaitant įsipareigojimus, susijusius su savo nacionaliniu lygmeniu nustatytais įpareigojančiais veiksmais, ir
- b) stiprina investicijų ir klimato sričių politikos ir priemonių tarpusavio papildomumą ir taip padeda pereiti prie mažo išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ekonomikos, efektyvaus išteklių naudojimo ir žiedinės ekonomikos ir klimato kaitos poveikiui atsparaus vystymosi.

3. Šalys bendromis pastangomis stiprina bendradarbiavimą į šio straipsnio taikymo sritį patenkančių klausimų su investicijomis susijusiais aspektais atitinkamai dvišaliu ir regioniniu lygmenimis ir tarptautiniuose forumuose, įskaitant UNFCCC, Paryžiaus susitarimą, 1987 m. rugsėjo 16 d. Monrealyje priimtą Monrealio protokolą dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų, PPO, Tarptautinėje civilinės aviacijos organizacijoje ir Tarptautinėje jūrų organizacijoje.

33 STRAIPSNIS

Investicijos, kuriomis prisidedama prie darnaus vystymosi

1. Laikydamosi savo įsipareigojimo didinti investicijas siekiant darnaus vystymosi tikslo, Šalys sudaro palankesnes sąlygas investicijoms į tvarią gamybą ir vartojimą, aplinkosaugos prekes bei paslaugas ir investicijoms, kurios yra svarbios klimato kaitos švelninimui ir prisitaikymui prie jos, kaip antai investicijoms į atsinaujinančiųjų išteklių energiją ir energijos vartojimo efektyvumą, ir tokias investicijas skatina.

2. Šalys pripažįsta biologinės įvairovės išsaugojimo ir tausaus naudojimo svarbą ir investicijų vaidmenį siekiant šių tikslų, vadovaudamosi atitinkamais DAS, kurių šalys jos yra, be kita ko, 1992 m. birželio 5 d. Rio de Žaneire priimta Biologinės įvairovės konvencija (toliau – BĮK) ir jos protokolais, 1973 m. kovo 3 d. Vašingtone priimta Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencija (CITES), ir pagal jas priimtais sprendimais.
3. Kiekviena Šalis sudaro palankesnes sąlygas investicijoms į tausų biologinių išteklių naudojimą ir biologinės įvairovės išsaugojimą ir imasi priemonių biologinei įvairovei išsaugoti, kai ji patiria su investicijomis susijusį spaudimą.
4. Šalys pripažįsta miškų išsaugojimo ir tvarios miškotvarkos svarbą ir investicijų vaidmenį siekiant šių tikslų. Todėl kiekviena Šalis sudaro palankesnes sąlygas investicijoms taip, kad jos būtų suderinamos su miškų išsaugojimu ir tvaria miškotvarka.
5. Šalys pripažįsta jūrų biologinių išteklių ir jūrų ekosistemų išsaugojimo, tvaraus jų valdymo ir atsakingos bei tvarios akvakultūros skatinimo svarbą ir investicijų vaidmenį siekiant šių tikslų. Todėl kiekviena Šalis sudaro palankesnes sąlygas investicijoms tokiu būdu, kuris dera su jūrų biologinių išteklių ir jūrų ekosistemų išsaugojimu ir tvarių jų valdymu, taip pat atsakingos ir tvarios akvakultūros skatinimu.
6. Šalys bendromis pastangomis stiprina savo bendradarbiavimą į šio straipsnio taikymo sritį patenkančių klausimų su investicijomis susijusiais aspektais atitinkamai dvišaliu ir regioniniu lygmenimis bei tarptautiniuose forumuose, įskaitant pagal BĮK ir CITES.

34 STRAIPSNIS

Atsakingas verslas

1. Šalys pripažįsta atsakingo verslo svarbą ir investicijų vaidmenį siekiant šio tikslo.
2. Kiekviena Šalis skatina įmones ir investuotojus taikyti su atsakingo verslo principu suderintą praktiką.
3. Kiekviena Šalis remia atitinkamų tarptautinių teisinių priemonių, pavyzdžiui, Jungtinių Tautų verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų, Jungtinių Tautų pasaulinio susitarimo, TDO trišalės deklaracijos dėl principų, susijusių su daugiašalėmis įmonėmis ir socialine politika ir EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms dėl atsakingo verslo ir susijusių išsamaus patikrinimo rekomendacijų, sklaidą ir naudojimą.
4. Šalys bendromis pastangomis stiprina bendradarbiavimą į šio straipsnio taikymo sritį patenkančių klausimų su investicijomis susijusiais aspektais atitinkamai dvišaliu ir regioniniu lygmenimis ir tarptautiniuose forumuose, be kita ko, keisdamosi informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais bei vykdydamos informavimo iniciatyvas.

35 STRAIPSNIS

Investicijos ir lyčių lygybė

1. Šalys pripažįsta, kad įtrauki investicijų politika padeda didinti moterų ekonominį įgalėjimą ir lyčių lygybę, laikantis JT darbotvarkės iki 2030 m. 5-ojo darnaus vystymosi tikslo ir 2017 m. gruodžio mėn. Buenos Airėse vykusioje PPO ministrų konferencijoje priimtose Bendros deklaracijos dėl prekybos ir moterų ekonominio įgalėjimo tikslų. Šalys pripažįsta svarbą moterų indėliui į ekonomikos augimą joms dalyvaujant ekonominėje veikloje, įskaitant investicijas. Šalys pabrėžia savo ketinimą įgyvendinti šį Susitarimą taip, kad būtų skatinama ir stiprinama lyčių lygybė.

2. Šalys bendromis pastangomis stiprina bendradarbiavimą į šio straipsnio taikymo sritį patenkančių klausimų su investicijomis susijusiais aspektais atitinkamai dvišaliu ir regioniniu lygmenimis ir tarptautiniuose forumuose, be kita ko, per veiklą, kuria siekiama stiprinti moterų, įskaitant darbuotojas ir verslininkes, gebėjimus ir gerinti sąlygas naudotis šio Susitarimo teikiamomis galimybėmis.

VI SKYRIUS

GINČŲ VENĖGIMAS IR SPRENDIMAS

36 STRAIPSNIS

Konsultacijos

1. Jei šiame Susitarime nenustatyta kitaip, Šalys siekia išspręsti visus ginčus dėl šio Susitarimo aiškinimo ir taikymo, sąžiningai konsultuodamosi, kad rastų abipusiškai sutartą sprendimą.
2. Šalis dėl konsultacijų kreipiasi kitai Šaliai pateikdama rašytinį prašymą, kuriame nurodo ginčijamas priemonės ir atitinkamus įsipareigojimus pagal šį Susitarimą, kurių, jos nuomone, kita Šalis neįvykdė.
3. Šalis, kuriai pateiktas prašymas surengti konsultacijas, į prašymą atsako per 10 dienų nuo jo įteikimo dienos.
4. Jei Šalys nesusitaria kitaip, konsultacijos surengiamos ne vėliau kaip per 30 dienų nuo prašymo įteikimo dienos ir vyksta Šalies, kuriai pateiktas prašymas, teritorijoje.

5. Konsultacijų metu kiekviena Šalis pateikia pakankamai faktinės informacijos, kad būtų galima išsamiai išnagrinėti, kaip ginčijama priemonė galėtų pažeisti pagal šį Susitarimą prisiimtus įsipareigojimus.
6. Kiekviena Šalis stengiasi užtikrinti, kad konsultacijose dalyvautų jos kompetentingų valdžios institucijų darbuotojai, išmanantys klausimą, dėl kurio konsultuojamasi.
7. Konsultuodamosi klausimais, susijusiais su daugiašaliais aplinkos ar darbo susitarimais arba šiame Susitarime nurodytomis priemonėmis, Šalys atsižvelgia į TDO arba atitinkamų organų ar organizacijų, įsteigtų pagal daugiašalius aplinkos apsaugos susitarimus, teikiamą informaciją, kad būtų skatinamas Šalių ir tų įstaigų ar organizacijų darbo nuoseklumas. Kai aktualu, Šalys konsultuojasi su šiais organais ar organizacijomis arba bet kuriuo kitu, jų manymu, tinkamu ekspertu ar organu.
8. Prireikus kiekviena Šalis gali siekti pilietinės visuomenės nuomonės, kaip nustatyta 46 straipsnyje.
9. Konsultacijos, visų pirma visa atskleista informacija ir pozicijos, kurių Šalys laikėsi konsultacijų metu, yra konfidencialios.

37 STRAIPSNIS

Abipusiškai sutarti sprendimai

1. Šalys gali bet kuriuo metu susitarti dėl abipusiškai sutarto bet kokio 36 straipsnyje nurodyto ginčo sprendimo.
2. Kiekviena Šalis imasi priemonių, būtinų abipusiškai sutartam sprendimui įgyvendinti. Jei tokio sprendimo neįmanoma įgyvendinti iš karto, Šalys susitaria dėl pagrįsto įgyvendinimo laikotarpio.
3. Iki 2 dalyje nustatyto sutarto laikotarpio pabaigos priemonės įgyvendinanti Šalis raštu praneša kitai Šaliai apie bet kokias priemones, kurių ji ėmėsi abipusiškai sutartam sprendimui įgyvendinti.
4. Jei Šalims nepavyksta rasti abipusiškai sutarto sprendimo per 120 dienų nuo prašymo surengti konsultacijas įteikimo dienos arba jei abipusiškai sutartas sprendimas neįgyvendinamas per 2 dalyje nurodytą laikotarpį, Šalis, kuri prašė surengti konsultacijas pagal 36 straipsnį, gali prašyti sudaryti kolegiją ginčui išspręsti. Prašymas sudaryti kolegiją pateikiamas įteikiant rašytinį prašymą kitai Šaliai.

38 STRAIPSNIS

Ginčų sprendimas dalyvaujant kolegijai

1. Šalys stengiasi susitarti dėl 37 straipsnio 4 dalyje nurodytos kolegijos sudėties. Jeigu toks susitarimas nepasiekiamas per 30 dienų nuo prašymo sudaryti kolegiją pateikimo pagal 37 straipsnio 4 dalį, kiekviena Šalis per kitas 30 dienų paskiria kolegijos narį.

Šalių paskirti kolegijos nariai kartu skiria kolegijos pirmininką, kuris nėra nė vienos Šalies pilietis.

2. Jei viena Šalis nepaskiria kolegijos nario per 1 dalyje numatytą laikotarpį, kita Šalis gali prašyti, kad kolegijos narį paskirtų Nuolatinio arbitražo teismo generalinis sekretorius.

Jei kolegijos nariai nepaskiria pirmininko per 30 dienų nuo jų paskyrimo pagal 1 dalį, bet kuri Šalis gali prašyti, kad pirmininką paskirtų Nuolatinio arbitražo teismo generalinis sekretorius.

3. Kolegija objektyviai įvertina jai pateiktą klausimą. Jei Šalys nesusitaria kitaip, taikytinas darbo tvarkos taisyklės nustato kolegija.

4. Jeigu kolegija padaro išvadą, kad ginčijama priemonė neatitinka šio Susitarimo nuostatų, Šalis atsakovė imasi visų būtinų priemonių, kad užtikrintų atitiktį.

5. Nedarant poveikio 4 daliai, Šalies prašymu Šalys, atsižvelgdamos į kolegijos ataskaitą, aptaria įgyvendintinas priemones.

6. Palankesnių sąlygų sudarymo investicijoms komitetas stebi tolesnius veiksmus, susijusius su kolegijos ataskaita.

39 STRAIPSNIS

Skaidrumas

Kiekviena Šalis nedelsdama paskelbia:

- a) prašymą surengti konsultacijas pagal 36 straipsnį;
- b) abipusiškai sutartą sprendimą pagal 37 straipsnį ir
- c) priemones, kurių imtasi pagal 38 straipsnį.

40 STRAIPSNIS

Laikotarpiai

1. Visi šiame skyriuje nustatyti laikotarpiai skaičiuojami kalendorinėmis dienomis nuo kitos dienos po veiksmo, kurio atžvilgiu jie nurodyti, jeigu nenurodyta kitaip.
2. Kiekvienas šiame skyriuje nustatytas laikotarpis gali būti pakeistas Šalių bendru sutarimu.

41 STRAIPSNIS

Tarpininkavimo procedūra

1. Šalis bet kuriuo metu gali prašyti pradėti tarpininkavimo procedūrą dėl bet kokios Šalies priemonės, kuria, kaip įtariama, daromas neigiamas poveikis Šalių tarpusavio investicijoms.
2. Tarpininkavimo procedūra gali būti inicijuojama tik Šalims susitarus tarpusavyje, siekiant išnagrinėti galimybes pasiekti abipusiškai sutartus sprendimus ir apsvarstyti visas Šalių paskirto tarpininko rekomendacijas bei pasiūlytus sprendimus.
3. Šalys stengiasi rasti abipusiškai sutartą sprendimą per 90 dienų nuo tarpininko paskyrimo dienos.
4. Jei Šalys nesusitaria kitaip, visi tarpininkavimo procedūros etapai, įskaitant visas rekomendacijas arba pasiūlytus sprendimus, yra konfidencialūs. Šalis gali pavišinti, kad vyksta tarpininkavimo procedūra.
5. Tarpininkavimo procedūra nedaromas poveikis Šalių teisėms ir pareigoms pagal 36 ir 38 straipsnius arba pagal bet kokiame kitame susitarime nustatytas ginčų sprendimo procedūras.

VII SKYRIUS

BENDRADARBIAVIMAS IR INSTITUCINĖS NUOSTATOS

42 STRAIPSNIS

Techninė pagalba ir gebėjimų stiprinimas siekiant sudaryti palankesnes sąlygas investicijoms

1. Šalys pripažįsta techninės pagalbos ir gebėjimų stiprinimo svarbą ir įsipareigoja bendradarbiauti stiprinant investicinę aplinką Ekvadore ir remiant šio Susitarimo įgyvendinimą.
2. 1 dalyje nurodyta veikla vykdoma laikantis Europos Sąjungos vystomojo bendradarbiavimo priemonių taisyklių ir atitinkamų procedūrų.
3. Pagalbos prašymai turėtų būti grindžiami nustatytais poreikiais ir atitikti vidaus reformas dėl palankesnių sąlygų investicijoms sudarymo. Pagalba teikiama laikantis abipusiškai sutartų sąlygų.
4. Palankesnių sąlygų investicijoms sudarymo komitete Šalys:
 - a) keičiasi informacija ir peržiūri padarytą pažangą, susijusią su technine pagalba ir parama gebėjimams stiprinti įgyvendinant šį Susitarimą, ir
 - b) nustato techninės pagalbos ir gebėjimų stiprinimo poreikius.

43 STRAIPSNIS

Palankesnių sąlygų investicijoms sudarymo komitetas

1. Siekdamas užtikrinti tinkamą ir veiksmingą šio Susitarimo veikimą, Šalys įsteigia Palankesnių sąlygų investicijoms sudarymo komitetą, kurį sudaro abiejų Šalių atstovai.
2. Palankesnių sąlygų investicijoms sudarymo komiteto pirmasis posėdis surengiamas ne vėliau kaip praėjus šešiams mėnesiams nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos. Jei Šalių atstovai nesusitaria kitaip, po to Palankesnių sąlygų investicijoms sudarymo komitetas rengia posėdžius kasmet arba nepagrįstai nedelsdamas bet kurios iš Šalių prašymu.
3. Jei Šalių atstovai nesusitaria kitaip, Palankesnių sąlygų sudarymo investicijoms komiteto posėdžiai rengiami paeiliui Sąjungoje arba Ekvadore. Palankesnių sąlygų investicijoms sudarymo komiteto posėdžiuose dalyvaujama asmeniškai arba kitomis tinkamomis ryšio priemonėmis, kaip susitaria Šalių atstovai.
4. Palankesnių sąlygų sudarymo investicijoms komitetui bendrai pirmininkauja Ekvadoro gamybos, prekybos ir investicijų ministras, o Sąjungos vardu – už prekybą atsakingas Europos Komisijos narys arba atitinkami jų paskirti asmenys.

44 STRAIPSNIS

Palankesnių sąlygų investicijoms sudarymo komiteto funkcijos

1. Palankesnių sąlygų investicijoms sudarymo komitetas:
 - a) svarsto, kaip dar labiau stiprinti Šalių ryšius investicijų srityje;
 - b) prižiūri ir lengvina šio Susitarimo įgyvendinimą bei taikymą ir padeda įgyvendinti jo bendruosius tikslus;
 - c) ieško tinkamų būdų ir metodų, kaip išvengti problemų, kurių gali kilti šio Susitarimo reglamentuojamose srityse, ar jas spręsti, arba kaip išspręsti ginčus, kurių gali kilti dėl šio Susitarimo aiškinimo ir taikymo;
 - d) svarsto bet kokią kitą su šio Susitarimo taikymo sritimi susijusį svarbų klausimą, dėl kurio susitaria Šalių atstovai;
 - e) Šalies prašymu svarsto užklausas, kaip nurodyta 21 straipsnyje, ir administracinės pagalbos prašymus ir
 - f) aptaria galimus šio Susitarimo patobulinimus, visų pirma, atsižvelgdamas į patirtį ir pokyčius kituose tarptautiniuose forumuose ir pagal kitus Šalių sudarytus susitarimus.
2. Palankesnių sąlygų sudarymo investicijoms komitetas savo pirmajame posėdyje priima savo darbo tvarkos taisykles.

45 STRAIPSNIS

Palankesnių sąlygų investicijoms sudarymo komiteto sprendimai ir rekomendacijos

1. Siekiant šio Susitarimo tikslų, Palankesnių sąlygų sudarymo investicijoms komitetas įgaliojamas priimti sprendimus šiame Susitarime numatytais atvejais. Tie sprendimai Šalims yra privalomi. Šalys patvirtina priemones, būtinas tiems sprendimams įgyvendinti.
2. Siekiant šio Susitarimo tikslų, Palankesnių sąlygų investicijoms sudarymo komitetas gali teikti atitinkamas rekomendacijas visais šiame Susitarime aptariamais klausimais.
3. Palankesnių sąlygų investicijoms sudarymo komitetas priima sprendimus ir teikia rekomendacijas bendru sutarimu.

46 STRAIPSNIS

Dialogas su pilietine visuomene

1. Šalys organizuoja dialogą su pilietine visuomene (toliau – dialogas), kad aptartų šio Susitarimo įgyvendinimą.
2. Šalys šiuo dialogu skatina proporcingą atstovavimą atitinkamoms suinteresuotosioms šalims, be kita ko, nevyriausybiniams organizacijoms, verslo ir darbdavių organizacijoms ir profesinėms sąjungoms, veikiančioms ekonomikos, darnaus vystymosi, socialinių reikalų, aplinkos ir kitose srityse.
3. Dialogas organizuojamas kasmet vykstant Palankesnių sąlygų investicijoms sudarymo komiteto posėdžiui, nebent Šalys susitaria kitaip.
4. Dialogo tikslais Šalys dialogo dalyviams teikia informaciją apie šio Susitarimo įgyvendinimą.
5. Dialogo metu pareikštos nuomonės gali būti teikiamos Palankesnių sąlygų investicijoms sudarymo komitetui ir skelbiamos viešai.
6. Šalys gali nuspręsti surengti dialogą naudodamosi esamais Šalių nustatytais mechanizmais, skirtais prireikus pilietinei visuomenei įtraukti.

VIII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

47 STRAIPSNIS

Bendrosios išimtys

Atsižvelgiant į reikalavimą, pagal kurį esant panašioms sąlygoms tokiomis priemonėmis negali būti šališkai ar nepateisinamai diskriminuojami kitos Šalies investuotojai ir jų investicinė veikla ar jiems taikomi užslėpti apribojimai¹², jokia šio Susitarimo nuostata nelaikoma trukdančia kuriai nors Šaliai nustatyti arba vykdyti priemones, kurios:

- a) būtinos visuomenės saugumui užtikrinti, visuomenės dorovei apsaugoti arba viešajai tvarkai palaikyti¹³;
- b) būtinos žmonių, gyvūnų ar augalų gyvybei arba sveikatai apsaugoti;
- c) būtinos siekiant užtikrinti atitiktį šio Susitarimo nuostatomis neprieštaraujantiems įstatymams ar kitiems teisės aktams, įskaitant nuostatas, susijusias su:
 - i) apgaulės ir sukčiavimo prevencija arba su sutarčių nevykdymo padarinių šalinimu;

¹² Tai atspindi Šalių ketinimą užtikrinti suderinamumą su GATT XX straipsnio įžanginiu sakiniu ir GATS XIV straipsniu.

¹³ Išimtys dėl visuomenės saugumo ir viešosios tvarkos gali būti taikomos tik tada, kai vienam iš pagrindinių visuomenės interesų kyla tikras ir pakankamai didelis pavojus.

- ii) asmenų privatumo apsauga tvarkant ir teikiant asmens duomenis ir su asmens dokumentų ir sąskaitų konfidencialumo apsauga;
- iii) sauga.

48 STRAIPSNIS

Saugumo išimtys

Nė viena šio Susitarimo nuostata nelaikoma:

- a) reikalavimu, kad Šalis pateiktų informaciją, kurios atskleidimas, Šalies įsitikinimu, prieštarauja jos esminiems saugumo interesams, arba
- b) kliūtimi Šaliai imtis, jos nuomone, jos esminiems saugumo interesams užtikrinti būtinų veiksmų:
 - i) susijusių su ginklų, šaudmenų ir karinių medžiagų gamyba ar prekyba jais ir tokia prekyba bei sandoriais, susijusiais su kitomis prekėmis ir medžiagomis, paslaugomis ir naudojamomis technologijomis, taip pat su ekonomine veikla, vykdoma tiesiogiai arba netiesiogiai siekiant aprūpinti karinį objektą;

- ii) susijusių su daliosiomis ir termobranduolinėmis daliosiomis medžiagomis arba medžiagomis, iš kurių šios gautos;
 - iii) kurių imamasi karo metu ar susidarius kitai ekstremaliajai tarptautinių santykių padėčiai, arba
- c) kliūtimi Šaliai imtis veiksmų, vykdant savo įsipareigojimus pagal Jungtinių Tautų Chartiją dėl tarptautinės taikos ir saugumo palaikymo.

49 STRAIPSNIS

Trukmė

Šis Susitarimas sudaromas neribotam laikui.

50 STRAIPSNIS

Susitarimo nutraukimas

1. Bet kuri Šalis gali pateikti kitai Šaliai pranešimą raštu apie ketinimą nutraukti šį Susitarimą. Sąjungai skirtas pranešimas siunčiamas Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui, o Ekvadorui skirtas pranešimas siunčiamas Užsienio reikalų ir asmenų judumo ministerijai.
2. Jei Šalys nesusitaria kitaip, šio Susitarimo nutraukimas įsigalioja praėjus šešiams mėnesiams nuo tos dienos, kai kita Šalis gauna 1 dalyje nurodytą pranešimą.

51 STRAIPSNIS

Teritorinė taikymo sritis

1. Šis Susitarimas taikomas:
 - a) Sąjungos atveju – teritorijoms, kurioms taikoma Europos Sąjungos sutartis ir Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo pagal tose sutartyse nustatytas sąlygas, ir

b) Ekvadoro atveju – teritorijai, kurią sudaro jo kontinentinės ir jūrinės zonos, gretimos salos, teritorinė jūra, Galapagų salynas, dirvožemis, povandeninė platforma, podirvis ir virš jo esanti kontinentinė, salų ir jūrų oro erdvė, kurių ribos nustatytos Ekvadoro pasirašytose sutartyse.

2. Šiame Susitarime nuorodos į terminą „teritorija“ suprantamos pagal 1 dalį.

3. Patikslinama, kad 1 dalies b punkte pateiktos nuorodos į Ekvadoro pasirašytas sutartis, visų pirma, apima 1982 m. gruodžio 10 d. Montego Bėje priimtą Jungtinių Tautų jūrų teisės konvenciją. Jeigu nacionalinė teisė neatitinka tarptautinės teisės, vadovaujamosi pastarąja teise.

52 STRAIPSNIS

Daliniai pakeitimai

Šalys gali iš dalies keisti šį Susitarimą rašytiniu susitarimu. Tokie daliniai pakeitimai įsigalioja pagal 57 straipsnį.

53 STRAIPSNIS

Naujos Europos Sąjungos valstybės narės įstojimas

1. Sąjunga praneša Ekvadorui apie trečiųjų šalių prašymus siekti narystės Sąjungoje.
2. Sąjunga Ekvadorui praneša apie bet kurios Sutarties dėl trečiosios valstybės stojimo į Sąjungą įsigaliojimą.

54 STRAIPSNIS

Privačių asmenų teisės

Nė viena šio Susitarimo nuostata nelaikoma suteikiančia asmenims teisių ar nustatančia pareigų, išskyrus pagal tarptautinę viešąją teisę nustatytas Šalių tarpusavio teises ir pareigas, ar leidžiančia šį Susitarimą tiesiogiai taikyti Šalies teisinėje sistemoje.

55 STRAIPSNIS

Nuorodos į įstatymus ir kitus susitarimus

1. Jeigu nenurodyta kitaip, kai daroma nuoroda į Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus, laikoma, kad tie įstatymai ir kiti teisės aktai apima ir jų pakeitimus.
2. Kai šiame Susitarime daroma nuoroda į visą tarptautinį susitarimą ar jo dalį, laikoma, kad jis apima ir dalinius jo pakeitimus ar jį pakeitusį susitarimą, abiem Šalims įsigaliojusius šio Susitarimo pasirašymo dieną ar vėliau. Jeigu dėl pakeitimų arba esamus susitarimus pakeitusių susitarimų iškyla su šio Susitarimo įgyvendinimu ar taikymu susijęs klausimas, Šalys bet kurios iš jų prašymu gali prireikus surengti tarpusavio konsultacijas, kad rastų abipusiškai priimtina sprendimą.

56 STRAIPSNIS

Šio Susitarimo priedas

Šio Susitarimo priedas dėl tvariosios energijos ir žaliavų yra neatskiriama jo dalis.

57 STRAIPSNIS

Įsigaliojimas

1. Šis Susitarimas įsigalioja pirmą antro mėnesio po to, kai Šalys pasikeičia raštiškais pranešimais, kuriais patvirtina įvykdžiusios savo atitinkamus taikytinus teisinius reikalavimus ir užbaigę procedūras, kad šis Susitarimas įsigaliotų, dieną.

2. 1 dalyje nurodyti rašytiniai pranešimai siunčiami Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui ir Ekvadoro užsienio reikalų ir asmenų judumo ministerijai.

58 STRAIPSNIS

Kalbos ir autentiški tekstai

Susitarimas sudarytas dviem egzemplioriais airių, anglų, bulgarų, čekų, danų, estų, graikų, ispanų, italų, kroatų, latvių, lenkų, lietuvių, maltiečių, nyderlandų, portugalų, prancūzų, rumunų, slovakių, slovėnų, suomių, švedų, vengrų ir vokiečių kalbomis. Visi tekstai yra autentiški.

TAI PALIUDYDAMI šį Susitarimą pasirašė toliau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys.

Priimta m. d.

Europos Sąjungos vardu

Ekvadoro Respublikos vardu

PRIEDAS – TVARIOJI ENERGIJA IR ŽALIAVOS

1 STRAIPSNIS

Tikslai

1. Šio priedo tikslas – sudaryti palankesnes sąlygas Šalių tarpusavio investicijoms tvariosios energijos ir žaliavų srityse, kad būtų skatinama energetikos pertvarka ir didinamas aplinkos tvarumas.
2. Šis priedas papildo Susitarimą tvariosios energijos ir žaliavų srityse.

2 STRAIPSNIS

Investicijos į tvariąją energetiką

1. Kiekviena Šalis skatina kurti atviras, konkurencingas ir veikiančias energijos rinkas, taikydama skaidrias teises ir reguliavimo sistemas, kuriomis sudaromos palankesnės sąlygos investicijoms į tvariąją energiją¹ ir energijos vartojimo efektyvumą.
2. Taikydama 1 dalį kiekviena Šalis:
 - a) skelbia energijos tinklų (elektros energijos ir dujų) valdymo, prieigos prie jų ir jų naudojimo sąlygas ir reikalavimus, įskaitant prieigos prie energijos tinklų ir jų naudojimo sąlygas ir tarifus, taip pat galimas nuo tų sąlygų ir reikalavimų nukrypti leidžiančias nuostatas;
 - b) a punkte nurodytas sąlygas, reikalavimus ir nukrypti leidžiančias nuostatas administruoja

¹ Tai apima atsinaujinančiųjų išteklių energiją ir kitų formų švarią energiją.

pagrįstai, objektyviai ir nešališkai;

c) stengiasi sukurti skaidrius ir konkurencingus tvariosios energetikos rėmimo mechanizmus;

d) kiek tai praktiškai įmanoma, supaprastina leidimų investuoti į tvariąją energetiką, pavyzdžiui, į energijos gamybos, perdavimo ir skirstymo infrastruktūros statybą, išdavimo procedūras, ir

e) savo rinkoje ir tarptautiniu mastu skatina reguliavimo sistemas, palankias investicijoms į tvariosios energijos, atsinaujinančiųjų išteklių kuro gamybą, naudojimą ir prekybą, taip pat į energijos vartojimo efektyvumo ir susijusių technologijų sektorių.

3 STRAIPSNIS

Žaliavų vertės grandinių tvarumas

1. Šalys pripažįsta sąžiningo, atsakingo ir neiškraipyto žaliavų² gavimo ir tvarios gamybos svarbą visoje susijusių gavybos, apdorojimo ir grąžinamojo perdirbimo pramonės sektorių vertės grandinėje.
2. 1 dalies tikslais kiekviena Šalis sudaro palankesnes sąlygas investicijoms į žaliavas taip, kad būtų prisidedama prie darnaus vystymosi tikslo, visapusiškai gerbiamas kiekvienos Šalies suverenitetas jos gamtos išteklių atžvilgiu ir gerbiamos paveiktų subjektų teisės, remiantis tarptautiniu mastu pripažintais standartais.
3. Kiekviena Šalis skatina kurti atviras, konkurencingas ir veikiančias žaliavų rinkas, taikydama skaidrias reguliavimo ir teisinės sistemas, kuriomis sudaromos palankesnės sąlygos

² Žaliavos – medžiagos, naudojamos pramonės produktams gaminti, įskaitant rūdas, koncentratų, šlaką, pelenus ir chemines medžiagas bei kitas medžiagas, išgautas, apdorotas, neapdorotas ir rafinuotas, įskaitant antrines.

investicijoms į žaliavų gavybos, apdorojimo ir grąžinamojo perdirbimo pramonę, visų pirma užtikrinant leidimų ir, kai tinkama, prieigos prie geologinių duomenų sąlygų skaidrumą.

4. Kiekviena Šalis skatina tvarią ir atsakingą praktiką žaliavų gavybos, apdorojimo ir grąžinamojo perdirbimo sektoriuose.

5. Taikydama 4 dalį kiekviena Šalis:

a) remia nacionalines, regionines ir tarptautines iniciatyvas, kuriomis skatinamas atsakingas verslas pagal tarptautinius standartus;

b) propaguoja žaliavų naudojimo ir valdymo skaidrumą ir atskaitomybę, be kita ko, skatindama atitinkamas iniciatyvas dėl atsakingos ir tvarios žaliavų gavybos ir tiekimo šaltinių pasirinkimo, pavyzdžiui, EBPO išsamaus patikrinimo rekomendacijas dėl atsakingo naudingųjų iškasenų iš konfliktinių ir didelės rizikos zonų tiekimo grandinių ir Gavybos pramonės skaidrumo iniciatyvą, ir

c) propaguoja atsakingo tiekimo šaltinių pasirinkimo ir gavybos vertybes ir užtikrina kuo didesnę jos žaliavų sektorių ir susijusių pramonės vertės grandinių indėlį siekiant JT darbotvarkės iki 2030 m. darnaus vystymosi tikslų.

4 STRAIPSNIS

Poveikio aplinkai vertinimas

1. Šalis užtikrina, kad prieš tai, kai ta Šalis suteikia leidimą vykdyti projektą, susijusį su energetikos prekių gamyba ar žvalgyba arba žaliavų gamyba, būtų atliktas poveikio aplinkai vertinimas, jei projektas gali daryti didelį poveikį aplinkai, susijusį su bet kuriuo iš 2 dalyje išvardytų aspektų.

2. Atliekant 1 dalyje nurodytą poveikio aplinkai vertinimą atitinkamai nustatomas ir

įvertinamas projekto poveikis:

- a) gyventojams ir žmonių sveikatai;
- b) biologinei įvairovei;
- c) žemei, dirvožemiui, vandeniui, orui ir klimatui ir
- d) kultūros paveldui ir kraštovaizdžiui, įskaitant tikėtiną poveikį dėl projekto pažeidžiamumo dėl didelių avarijų ar nelaimių, susijusių su atitinkamu projektu, rizikos.

3. Dėl 1 dalyje nurodyto poveikio aplinkai vertinimo Šalis:

- a) užtikrina, kad visiems suinteresuotiesiems asmenims, įskaitant nevyriausybinės organizacijas, būtų anksti suteikiama veiksminga galimybė ir nustatomas tinkamas laikotarpis dalyvauti poveikio aplinkai vertinime, taip pat tinkamas laikotarpis pastaboms dėl poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos teikti;
- b) atsižvelgia į poveikio aplinkai vertinimo išvadas, susijusias su projekto poveikiu aplinkai, ir
- c) prieš suteikdama leidimą vykdyti projektą, užtikrina, kad poveikio aplinkai vertinimo rezultatai būtų prieinami visuomenei.